

Preek over Jozua 2

Daar staan ze dan. De Israëlieten onder aanvoering van Jozua. Veertig jaar lang hebben ze door de woestijn gezworven. Veertig jaar geleden stonden de Israëlieten op dezelfde plaats. Ook toen werden er verspieders het land ingestuurd. Twaalf dappere mannen. Maar slechts twee van de tien verspieders zagen er toen heil in om het land in te trekken. Jozua en Kaleb. Dezelfde Jozua die nu de leiding over het volk heeft gekregen. Dezelfde Jozua naar wie een heel bijbelboek is genoemd. Want nu zal na veertig jaar omzwervingen het land ingenomen gaan worden. Ook deze keer werden er verspieders het land ingestuurd. Maar wat een verschil. Zag veertig jaar geleden het merendeel van de verspieders ervan af om het land te gaan innemen. Nu kwamen de verspieders anders terug. *De HEER heeft ons het land in handen gegeven, de inwoners zijn doodsbang voor ons (2:24).*

Voordat we verder gaan met deze geschiedenis moeten we nog wel even iets zeggen. Er zijn mensen die zich niet kunnen voorstellen dat het volk Israel in opdracht van God het land gaat innemen. God is toch liefde? Die geeft toch geen opdracht om geweld te gebruiken. Is de God van het Oude Testament dan misschien toch bloeddorstiger dan de God van het Nieuwe Testament? In het Nieuwe Testament zien we God toch vooral als liefde, vergevingsgezind, de God die nieuwe kansen biedt. Maar als we zo spreken doen we geen recht aan de God van de bijbel. Ook in het Oude Testament is God lankmoedig, geduldig, vergevend. Denk maar aan Jona. Hij verweet het God zelfs dat Ninevé een nieuwe kans kreeg.

Graag wil ik jullie even mee terugnemen naar Genesis 15. Daar verbindt God zich aan Abraham en zijn nakomelingen. En daar ook krijgt Abraham al te horen dat zijn nakomelingen als vreemdeling zullen wonen in een land dat niet van hen is en daar zullen zij vierhonderd jaar lang slavenarbeid moeten verrichten (15:13-16). Ze zullen pas wegtrekken uit Egypte als de maat van de misdaden van de Amorieten vol is. Vierhonderd jaar lang zal God zijn eigen oogappel in slavernij laten zodat de Amorieten de kans krijgen om zich te bekeren. Over geduld gesproken. We moeten niet doen alsof God toen geen liefdevolle God was. Hij geeft telkens weer kansen op bekering. Maar als de bekering uitblijft, en de maat echt vol is, zal Hij ingrijpen. Dat was bij de zondvloed zo, dat was zo bij Sodom en Gomorra, dat was zo bij de inname van het Beloofde Land, en dat zal ook zo zijn aan het eind van de tijd als

Jezus terugkomt. God wil mensen redden en nieuwe kansen geven. Maar als mensen blijven weigeren en zich niet bekeren dan kan God zijn ontferming en liefde niet kwijt. Dat is geen gebrek aan liefde en geduld, maar hardnekkigheid van mensen. In de geschiedenis van Rachab zien we dat God nieuwe kansen geeft.

God heeft dus de inname van het land gebruikt om zijn oordeel uit te voeren over de hardnekkige inwoners van het land en om zijn beloften na te komen. In Gen. 17:8 lezen we dat Kanaän, het land waar Abraham toen nog als vreemdeling woonde, voor altijd in het bezit van Abrahams nakomelingen zal komen. Sinds de tijd van Jozua – 1400 jaar voor Christus – horen het Beloofde Land en de Israëlieten bij elkaar. Sinds die tijd hebben er ook altijd Joden in het land gewoond. Soms maar een handjevol, zoals tijdens de ballingschap en ook sinds het jaar 70 na Chr. , toen Gods volk verstrooid werd in de diaspora. En nu mogen wij, nadat er in ons zogenaamde christelijk Europa een afschuwelijke poging om Gods volk uit te roeien heeft plaatsgevonden, meemaken dat in onze tijd de nakomelingen van Abraham, Izaak en Jakob opnieuw mogen wonen in het land dat God voor altijd heeft beloofd. De woorden van Ezechiël 37 gaan in vervulling. Het dal met de dorre doodsbeenderen herleeft en we mogen gerust aannemen dat de rest van de profetie ook in vervulling zal gaan. God zal zijn volk niet alleen terugbrengen naar het land Israel (vs. 12) maar Hij zal ook zijn Geest aan het volk schenken. En daarom mogen we ons verheugen dat het nu al gebeurt dat Joden tot geloof in de Messias komen. Zij zijn een voorbode van deze vervulling!

We gaan terug naar Jozua 2.

Een wonderlijke geschiedenis hoe die beide verspieters op het nippertje ontkomen zijn aan de soldaten van de koning van Jericho. Ze zijn voorzichtig de stad ingegaan. En daar hebben ze hun intrek ingenomen bij een hoer. Rachab. Naar alle waarschijnlijkheid heeft Rachab aan de rand van de stad een soort herbergje, waar vreemdelingen kunnen overnachten en misschien ook een hapje en een drankje krijgen. En blijkbaar zorgt Rachab niet alleen voor de inwendige mens, maar is ze ook bereid om tegen betaling aan iemands seksuele behoeften te voldoen. Als herbergierster krijgt Rachab heel wat volk over de vloer. En vermoedelijk is Rachab goed op de hoogte van wat er speelt in de stad en wat er speelt in de wereld. De reizigers met al hun verhalen hebben ongetwijfeld haar blik verruimd.

Rachab heeft letterlijk over de muur gekeken, de wijde wereld in. Ze is goed op de hoogte van het wereldgebeuren. Ze weet ervan hoe de Israëlieten op wonderlijke wijze uit Egypte zijn weggetrokken. Het nieuws van de tien plagen zal ook in de herberg van Rachab in geuren en kleuren verteld zijn. En hoe daarna de Farao van Egypte de achtervolging heeft ingezet. Diep onder de indruk zijn de mensen in de herberg van het verhaal van de doortocht door de Rietzee. Hoe kan het dat een heel volk droogvoets door de Rietzee is getrokken en dat Farao met zijn legers er in omkwam. Dat kan toch alleen maar omdat een sterke arm – een goddelijke arm – dit arme volkje is komen bevrijden. Want wat stelt het allemaal voor. Een stelletje slaven, vrouwen, kinderen, ouderen, onder leiding van een stotteraar, Mozes. Maar dit menselijker wijs zo zielig aandoend volkje behaalde overwinning op overwinning en nu staan ze aan de oever van de Jordaan onder aanvoering van Jozua. 'De HEER redt' betekent die naam ook nog. De angst zit er goed in, daar in Jericho. De verhalen gaan van mond tot mond.

Voor de verspieders is zo'n herberg natuurlijk een ideale gelegenheid om op de hoogte te komen van hoe er gepraat wordt. Daar gaan de nieuwtjes over de tafel. Daar wordt gepraat. Daar hoor je vanzelf hoe de mensen denken over dat volkje dat de Jordaan lijkt over te komen. Maar ja, je moet er ook niet gek van staan te kijken, dat uit zo'n herberg waar gekletst wordt, ook het nieuws dat er twee verspieders van de Israëlieten hun intrek hebben genomen, gauw uitlekt. Het is dan ook een kwestie van tijd of de koning van de stad wordt op de hoogte gebracht en hij stuurt onmiddellijk een paar mannen naar de herberg van Rachab om de verspieders in te rekenen.

En dan blijkt opeens dat Rachab, de hoer uit Jericho – de vrouw van lichte zeden – een andere keuze maakt. Ze verbergt de verspieders op het dak en vertelt de boden van de koning dat de mannen al weer vertrokken zijn. Rachab vertelt dus niet de waarheid. En het opmerkelijke is dat God dit beloont. Blijkbaar wordt de waarheid spreken niet altijd gevraagd. In normale situaties is de bijbel heel duidelijk over het spreken van een vals getuigenis. Iedere leugen wordt afgewezen. Maar zodra er een mensenleven in het geding is, of als we te maken hebben met vijanden die tegen Gods wil ingaan, dan lijkt een leugen geoorloofd. We zien dat vaker in de bijbel. Toen Israel in Egypte was, kregen de Hebreeuwse vroedvrouwen Sifra en Pua de opdracht

om de jongetjes die geboren werden te doden. Maar de vrouwen lieten de jongetjes in leven. Toen Farao vroeg waarom de vrouwen hen niet doodden, gaven de vrouwen aan dat de Hebreeuwse vrouwen sterker zijn dan de Egyptische, en al gebaad hebben voordat de vroedvrouw aanwezig is. Vervolgens staat er dat God het werk van de vroedvrouwen zegende! (Ex.1:20)

Ook de tweede wereldoorlog laat voorbeelden zien van oprechte christenen die liegen tegen de Duitse bezetters vanwege hun Joodse onderduikers. En nog korter geleden, mensen die bijbels naar de Sovjet Unie, Oost Europa, China en Korea smokkelen liegen met een gerust geweten bij de grensposten. En deze leugens hebben heel wat levens gered en heel wat mensen in aanraking gebracht met het Evangelie en zodoende de Boodschap van eeuwig leven gebracht. Met deze leugens wordt niet de waarheid gesproken, maar de waarheid wordt wel gediend. En blijkbaar kan dat! Sifra en Pua worden gezegend en Rachab, wordt in het Nieuwe Testament als voorbeeld van geloof genoemd. *Hebr. 11:31: Door haar geloof ontving de hoer Rachab de verkenners gastvrij in haar huis en is ze niet met de ongehoorzame bewoners van haar stad omgekomen.*

En ook Jakobus 2:25:

Werd niet ook Rachab, de hoer, rechtvaardig verklaard om wat ze deed, toen ze de verkenners ontving en langs een andere weg liet vertrekken?

Rachab leidt de soldaten van de koning om de tuin en gaat daarna het dak op waar de mannen verborgen zijn. Daar blijkt ook haar geloof. *Ik weet dat de HEER dit land aan jullie gegeven heeft.....de HEER jullie God is immers een God die macht heeft in de hemel en op de aarde. Zweer me dan bij de HEER dat jullie mijn familie en mij goed zullen behandelen.....red ons van de dood!*

Met een eed beloven de mannen dat ze Rachab en haar familie zullen sparen.

Rachab moet daarvoor een scharlaken koord uit haar venster hangen en haar familie in huis nemen. En zo zal het gebeuren. Als later het volk Israel de stad Jericho inneemt, worden Rachab en haar familieleden gespaard. Hun nakomelingen wonen volgens Jozua 6:25 tot op de dag van vandaag – dat zal het moment zijn dat het boek Jozua is geschreven - onder de Israelieten.

Dit vers is het laatste vers in het Oude Testament dat ons iets over deze bijzondere vrouw verteld. Maar in het Nieuwe Testament komt ze weer tevoorschijn. Ik noemde

net al Hebr. 11 en Jak. 2. Maar er is nog een plaats in het Nieuwe Testament waar Rachab genoemd wordt. En dat is in Matt. 1:5 in het geslachtsregister van Jezus. We lezen daar dat Salmon Boaz verwekte bij Rachab. Rachab is dus de moeder geworden van Boaz. U weet wel, Boaz die de Moabitische vrouw Ruth tot vrouw nam, de schoondochter van Naomi. Volgens Matteus 1 is deze Rachab de over-overgrootmoeder van koning David en dus ook een voorouder van de Here Jezus. Rachab, de hoer, krijgt dus een volwaardige plaats in de koninklijke familie. En ze is in fraai gezelschap. Want als we die familie even doorlopen dan is er maar weinig om trots op te zijn.

Het begint met Abraham, hij loog en noemde Sarah zijn zuster, om z'n eigen hage te redden kwam z'n vrouw in de harem van de Farao terecht.

Jakob, wiens naam hielentlichter betekent, deed z'n naam eer aan. Hij bedroog z'n vader om de zegen te ontvangen.

Jakobs zoon Juda had notabene gemeenschap met z'n schoondochter Tamar. Een onsmakelijke geschiedenis.

Rachab was een prostituee.

Ruth was een Moabitische. De Moabieten stammen af van Moab, de zoon die de dronken Lot bij een van z'n eigen dochters verwekte.

Koning Salomo werd geboren uit Batseba, de vrouw van Uria met wie David overspel pleegde. David heeft haar op een slinkse manier tot vrouw genomen en haar man laten ombrengen.

Een fraaie familie. Jezus' voorgeslacht hangt van zonden aan elkaar. Niets menselijks is hen vreemd. En toch schaamt Hij zich niet om in deze familie geboren te worden. Het zoveelste bewijs dat God een God is van gewone mensen. En die rij van gewone mensen, mogen wij ook onze plaats innemen. Als God zich de God van Jakob laat noemen, de God van een bedrieger, dan wil Hij ook onze God zijn, daar hoeven we niet aan te twifelen.

Rachab de hoer een voorouder van de Here Jezus! En in haar handelen laat ze al iets zien van wat Jezus op aarde komt doen. Jezus kwam naar de wereld om mensen, die lijden onder zonde, die zuchten onder gebrokenheid, een nieuwe kans te geven. Hij kwam om het verlorene te zoeken en te redden. Hij kwam om mensen uit hun kansloze positie te bevrijden. Tijdens Zijn rondwandeling op aarde liet Hij

Gods hart zien. Hij at van één tafel met de tolontvangers, Hij liet zich aanraken door een zondares, Hij veroordeelde een overspelige vrouw niet, Hij openbaarde zich als de Messias aan een Samaritaanse vrouw die leefde met een man die haar man niet was, terwijl ze al vijf mannen had gehad, Hij raakte melaatsen aan, genas bezetenen, Hij voedde de schare, In één van Zijn verhalen stelt Hij z'n hemelse Vader voor als iemand die z'n zoon, die de erfenis erdoor heeft gejaagd, en als een zwerver thuiskomt, stinkend naar de varkens – onreine beesten notabene - , in zijn armen sluit en een volwaardige plaats teruggeeft in het gezin.

Jezus is het toonbeeld van volmaakte liefde. En toch werd Hij door z'n tijdgenoten naar het kruis geschreeuwd. En daar, aan dat vloekhout, nam Hij het oordeel op zich. Zijn dood is onze redding. Hij bevrijdt van schuld en geeft nieuw leven. Dankzij Jezus mag ieder die schuilt achter dat offer het leven ontvangen en een kind zijn van de Hemelse Vader. Dankzij Hem mogen we als het ware deel uit maken van de Koninklijke familie.

Je zou kunnen zeggen dat de redding van Rachab al symbool staat voor de redding die haar nakomeling Jezus heeft bewerkt. Ook Rachab mocht schuilen. Uit haar venster hing een simpel rood koord. Achter dat koord is het veilig voor Rachab en haar familie. Wie schuilt achter het koord ontkomt aan het oordeel. Terwijl het oordeel van God de stad Jericho treft wordt de hoer Rachab en haar familie gered. Het scharlaken koord wordt de redding van Rachab en haar familie en na haar bevrijding mag ze een nieuw leven ontvangen, een volwaardige plaats onder Gods volk. Ja nog sterker, mag ze deel uitmaken van de Koninklijke familie. Stammoeder van David, stammoeder van Jezus.

Rachab mocht redding ontvangen omdat ze haar toevlucht zocht bij de God van Israel. Dezelfde God, die dankzij Jezus, onze God wil zijn. Een God met een Vaderhart. Een God van nieuwe kansen. Een God die zich niet schaamt voor z'n familie. Bij die God schulde Rachab! Zullen we haar voorbeeld maar volgen en schuilen achter die grote nakomeling van Rachab, Jezus!

Je afkomst doet er niet toe. Je verleden doet er niet toe. Het enige dat Hij vraagt is om het hele zakie bij het kruis af te leggen. Zo mag ook jij gereinigd worden en Kind aan huis zijn bij de Vader. Weet dat je van harte welkom bent. AMEN

Januari 2015
G.P. Hartkamp
Wapenveld